

ORTAK REKABET POLİTİKASI

Ortak Rekabet Politikası'nın temelini; monopolleşme, sübvansiyon gibi belirli konularda getirilen kısıtlayıcı hükümler oluşturmakla birlikte, gerek tarım, gerek sanayi, sektöründe çeşitli muafiyetler de getirilerek, belirli koşullara uyulması halinde, şirket birleşmeleri de desteklenmektedir.

Ortak Rekabet Politikası'na ilişkin hükümler Roma Antlaşması'nın 85-94. maddelerinde yer almaktadır. Bu maddelerde göze çarpan genel amaçlar arasında; rekabeti önlemeye, sınırlamaya veya bozmaya yönelik işletmeler arası anlaşmaların ve monopollerin oluşumunun ve piyasaya hakim olmalarının önlenmesi; devletin sübvansiyon uygulamalarının kısıtlanması veya yasaklanması bulunmaktadır.

Ortak Rekabet Politikası'nı düzenleyen maddelerden biri olan 85. maddede işletmelere uygulanacak kurallar belirlenmektedir. Bu maddede yatay ve dikey anlaşmaların yasaklanması söz konusudur. Ancak, bu yasaklamanın da istisnaları mevcuttur (örneğin, genelde küçük ve orta ölçekli işletmelerin kendi aralarında yapmış oldukları anlaşmaların ihmal edilebilecek mahiyette olmaları nedeniyle yasak kapsamı dışında tutulmaları /de minimis/ kuralı).

Madde 86, piyasada, hakim durumun kötüye kullanılmasının önlenmesine yönelik olup, monopol ve oligopollerin piyasayı bütünüyle ele geçirmesini engelleme hedefi gütmektedir.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

AB fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda genelde pragmatik bir yaklaşım ile, üye ülkelerin kendi uygulamalarına kıyasla, bu hakların ticari yönü üzerinde daha çok durmaktadır. Komisyon, fikri ve sınai mülkiyet haklarının işletilmesini sıkı bir şekilde takip etmektedir. İthal edilen taklit malların sınırdan sokulmamasına ilişkin direktif bunun net bir kanıtıdır. Ancak, ABD ile AB arasında sistem farklılıkları olduğundan özellikle Uruguay Round müzakerelerinde büyük tartışmalar çıkmıştır. AB konuya daha güçlü koruma kurallarının getirilmesi yanlısıdır. AB'nin kabul ettiği çerçevede fikri ve sınai mülkiyet hakları; patent, ticari markalar, telif hakları, tasarım, yarı iletkenlerin topoğrafyası ve ticari sırlar gibi piyasa düzenini doğrudan ilgilendiren unsurları bünyesinde toplamaktadır.

Fikri üreten kişinin izniyle ve isteği halinde, ücret karşılığında üçüncü şahıslar fikri üretimi kullanabilir ve kopyalayabilirler.

Fikri üretimin toplumda yaygın olarak kullanılabilmesini teminen kısıtlamalar, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunma süresi ve amacıyla sınırlandırılmıştır.

AB'nde fikri ve sınai mülkiyet haklarının şahıslar veya kurumlarca haksız kullanımına karşı mevcut rekabet kuralları ve özellikle Roma Antlaşması'nın 85 ve 86 ncı maddelerinde yer alan hükümler uygulanır.

Devlet Yardımları

Avrupa Birliği'nde devlet yardımları Roma Anlaşması'nın 92 ila 94. maddeleri ile düzenlenmiş olup, 92. madde ile bir üye Devlet tarafından veya Devlet kaynakları vasıtasıyla herhangi bir şekilde yapılan ve belirli teşebbüsleri veya malların üretimini kayırmak yoluyla

rekabeti bozan veya bozmakla tehdit eden her türlü yardımın ortak pazar ile bağdaşmadığı hükme bağlanmıştır.

Roma Antlaşması'nın 93 ncü maddesi;

- Düşük yaşam standardı ve işsizliğin olduğu bölgelere,
- Ortak Topluluk çıkarlarını gözetilen projelere,
- Bir üye ülkenin karşılaştığı ciddi bir ekonomik sorunun giderilmesi amacıyla,
- Belirli ekonomik faaliyetlere veya bunların gerçekleştirildiği bölgelere
- sağlanacak yardımlar dışında, üye ülkeler tarafından verilecek tüm yardımları ortak pazar ilkeleri ile bağdaşmadığı gerekçesiyle yasaklamaktadır.

93. madde uyarınca Komisyon, üye devletlerde uygulanan tüm yardım sistemlerini devamlı olarak incelemekle ve ortak pazarın sürekli işleyişi için gereken tedbirleri önermekle yetkili kılınmıştır.

Devlet yardımları araçları AB Komisyonu tarafından dört grupta sınıflandırılmıştır:

- Nakdi Yardımlar ve Vergi İndirimi
- Öz Kaynak Katılımı
- Uygun Koşullu Krediler ve Ertelenmiş Vergi
- Garantiler

Topluluk genelinde en çok uygulanan teşvikler nakdi yardımlar, düşük faizli krediler, vergi indirimleri ve garantilerdir.

AB'nde verilen yardımlar, amaçlarına göre değerlendirildiğinde ise, yatay (genel) amaçlı olanlar ve spesifik (belli bir sektöre yönelik) olanlar ve bölgesel yardımlar olmak üzere ayrıma tabi tutulmaktadır.

Spesifik sektörler itibariyle verilen yardımlar, Topluluk genelinde özel önem atfedilen veya hassas olmaları nedeniyle desteklenmeleri öngörülen çelik, gemi yapımı, ulaştırma, kömür, tekstil ve motorlu araçlar gibi sektörlerle ilişkin olmaktadır.

A. Yatırım teşvikleri

AB'ne üye ülkelerin kendi kaynaklarını kullanarak uyguladıkları yatırım teşviklerini nakit yardımına bağlı olanlar, vergi ve benzeri kolaylıklar sağlanmasına bağlı olanlar ve krediler olarak gruplamak mümkündür.

AB'nde sağlanan nakit yardım araçları olarak; Sermaye Yardımı, AR-GE Yardımı, Eğitim Yardımı, Faiz Sübvansiyonu, Yeni Yaratılan İstihdam Yardımı, Makina Parkı Modernizasyonu, İleri Teknoloji Yatırım Yardımı, Bina ve Kira Sübvansiyonu, Çevre Korumaya Yönelik Yardım, gibi yardım unsurlarını saymak mümkündür.

Yapılacak yardımlarda sağlanan vergi kolaylıkları ise; Katma Değer Vergisi (KDV) İndirimi, Diğer Yerel Vergi Kolaylıkları, Kurumlar Vergisi İndirimi, Yatırım İndirimi, Hızlandırılmış Amortisman gibi araçlardan oluşmaktadır.

Kredi şeklinde sağlanan yatırım kolaylıkları arasında; Uygun Koşullu Ticari Krediler, Bölgesel Program Kredileri, Eğitim Kredisi, AR-GE Kredisi, Çevre Korunması Programlarına Yönelik Krediler, Kredi Garantisi gibi unsurlar yer almaktadır.

B. İhracat teşvikleri

Roma Antlaşması'nın 112 nci maddesi, üye ülkelerin üçüncü ülkelere yönelik ihracat teşvik tedbirlerinin de tedricen uyumunu öngörmektedir.

Avrupa Birliği'nde ihracat teşvikleri, Topluluğun GATT ve OECD Nezdindeki yükümlülükleri dikkate alınarak, önemli ölçüde kredi ve garanti şeklinde sağlanmaktadır. Bunların dışında uygulanan, bilinebilen teşvik araçları ise, vergi istisnaları ile yine yaygın bir biçimde kullanılan pazarlama ve dış tanıtım destekleri olmaktadır.

AB Üyesi Ülkelerde uygulanmakta olan ihracat teşvikleri, üç ana grupta incelenebilir. Teşvikler ülkeden ülkeye değişmekte ve farklı koşullara tabi olarak verilmektedir:

İhracat Kredi ve Faiz Sübvansiyonu : Alıcı Kredileri, Satıcı Kredileri, Ülke Kredileri, Sevk Öncesi İhracat Kredisi, Sevk Sonrası İhracat Kredisi, Reeskont Kredisi, KOBİ'lere Yönelik İhracat Kredileri ve Yardımları gibi araçlardan oluşmaktadır.

İhracatta sağlanan Vergi İstisnası ve İndirimleri ise; Kurumlar Vergisi İstisnası, Vergi İndirimi, İhracatta KDV İadesi, İthalatta KDV Muafiyeti, Gümrük Vergisi Muafiyeti'nden oluşmaktadır.

İhracat Kredi Sigorta ve Garantileri kapsamında sağlanan teşvik unsurları arasında İhracat Kredi Sigortası, İhracat Öncesi Üretim Sigortası, Teminat Mektubu Sigortası, Üretim Girdi Fiyat Sigortası, Senet ve Bono Sigortası, Gümrük Teminat Sigortası, İhracat Promosyon Faaliyetleri (Reklam, Piyasa Araştırması, Tutundurma, Tanıtım) Sigortası, Fuarlara Katılım Sigortası, Alıcı Kredilerinde Garanti, Satıcı Kredilerinde Garanti, Ticari Risk Garantisi, Politik Risk Garantisi, İhracatta Kur Garantisi, Kontrat Garantisi yer almaktadır.

Toplulukta sağlanan Diğer Teşvik Araçları olarak; Serbest Limanlar, İhracata Yönelik Kuruluş ve Yatırım Teşviği, Yurtdışı Ofis, Pazarlama Teşkilatı, Tanıtım Faaliyetlerinin, Piyasa Araştırması Faaliyetlerinin Desteklenmesi, Teklif Destekleme Kolaylıkları, Rakiplerle Aynı Koşulları Sağlamaya Yönelik Teşvikler, Ekonomik İşbirliği Çerçevesinde Proje Yardımları, Belgelendirilmeyen Giderlerin Tazmini, Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi, AR-GE Yardımları, Teknik ve Uzman Yardımları, Danışmanlık Hizmetleri ve Eğitim Destekleri, Factoring'i sıralamak mümkündür.

C.Toplulukta Sektörel Yardım Düzenlemeleri

i. AKÇT Antlaşması Kapsamındaki Ürünlere Uygulanan Yardımlar

AKÇT (Paris) Antlaşması'nın 4 (c) maddesi, her ne şekilde olursa olsun Devletler tarafından verilen sübvansiyonlar ve yardımların, kömür ve çelik ortak pazarıyla bağdaşmaz sayılacağını ve bu nedenle Topluluk içerisinde kaldırılacağını ve yasaklanacağını öngörmektedir.

Bununla birlikte, 1980'li yılların başından itibaren çelik sektörünün içine girdiği durgunluk nedeniyle, AKÇT Antlaşması'nın Topluluk kurumlarına, kömür ve çelik sektörleri itibariyle,

Topluluk amaçları doğrultusunda düzenleme yapma yetkisi tanıyan 95'inci maddesi çerçevesinde devlet yardımları verilebilmesine yönelik bir Yardım Kodu düzenlenmesi çalışmaları başlatılmıştır. İlk olarak, 1985 yılında alınan bir Komisyon Kararı ile 1986 yılından itibaren uygulamaya sokulan çelik sektöründe sağlanabilecek yardımlara ilişkin esaslar, son olarak, 1 Ocak 1992 de yürürlüğe giren ve 31 Aralık 1996 tarihine kadar uygulanması öngörülen 3855/91 ECSC sayılı Komisyon Kararı ile belirlenmiştir.

3855/91 (ECSC) sayılı Komisyon Kararı, çelik sektöründe;

- Araştırma ve geliştirme yardımları,
- Çevrenin korunmasına yönelik yardımlar,
- Kapasite azaltma (kapatma) yardımları,

verilebilmesine imkan tanımaktadır.

3855/91 sayılı Komisyon Kararı'nın yerini alan 18 Aralık 1996 tarih ve 2496/ 96/ECSC sayılı Komisyon Kararı, AKÇT'nu kuran Antlaşmanın yürürlüğünün sona ereceği 22 Temmuz 2002 tarihine kadar geçerli olacaktır.

Bu çerçevede, araştırma ve geliştirme yardımları, çevrenin korunmasına yönelik yardımlar ve kapatmaya yönelik yardımların Ortak Pazar'ın işleyişiyle uyumlu olarak mütalaa edilmesine devam edilmektedir. Bu yardımlara ilişkin olarak önceden Komisyon'a bilgi verilmesi ve Komisyon'un onayının alınması gerekmektedir.

Karar'da sektöre verilecek yardımlara, "Araştırma ve Geliştirme Yardımlarında Topluluk Çerçevesi" ve "Çevre Koruması için Verilen Devlet Yardımlarına İlişkin Topluluk İlkeleri" ile uyum içinde verilmeleri halinde müsaade edildiği belirtilmektedir.

Önceki Karar'dan farklı olarak, Yeni Karar'la kısmi kapatmalarda devlet yardımı verilmesine de imkan tanınmaktadır. Bu kapsamda, bir gruba dahil çelik üreticisi firmalardan bazıları faaliyetine devam ederken sadece bir (veya birkaç) firmanın kapatılması halinde devlet yardımı verilmesi mümkün olabilmektedir. Ancak, sözkonusu firmanın gruptan etkin bir şekilde ayrılması ve grubun kalan kapasitesini beş yıl boyunca arttırmaması şartı aranmaktadır.

Karar'da özel hükümler başlığı altında, Yunanistan sınırları içerisinde yerleşik işletmelere sağlanacak yardımlara; genel bölgesel yardım şeması altında, toplam yardımın 50 milyon ECU'yu aşmaması ve yardımın üretim kapasitesinde artışa yol açmaması şartı ile 31 Aralık 2000 tarihine kadar devam edilmesinin Ortak Pazar'ın işleyişi ile uyumlu olarak değerlendirileceği belirtilmektedir.

Kömür sektöründe de devlet yardımları verilmesine imkan tanıyan Komisyon Kararları bulunmaktadır. Bu konu ile ilgili son düzenleme, 3632/92(ECSC) sayılı Komisyon Kararı ile yapılmış ve 1 Ocak 1994 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, 23 Temmuz 2002 tarihinde yürürlükten kaldırılacaktır. Karar kapsamında verilebilecek yardımlar aşağıda belirtilen amaçlara hizmet edecektir.

- Ekonomik yaşamını sürdürmede gelişme sağlamaya yönelik yardımlar (yardımların giderek azaltılması şartı ile),

- Üretim birimlerinin tamamen kapatılması veya kısmen azalması nedeniyle ortaya çıkan sosyal ve bölgesel sorunları çözmeye yönelik yardımlar,
- Çevre korunması standartlarına uyum amacıyla verilen yardımlar.

Yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde üye Devletler tarafından belirli koşullarla verilebilecek yardımlar ise şunlardır:

- işletme yardımı,
- faaliyetlerin azaltılmasına yönelik yardım,
- istisnai maliyetlere yönelik yardımlar (modernizasyon veya yeniden yapılanmadan kaynaklanan ve halihazırdaki üretimle ilişkili olmayan maliyetler),
- araştırma ve geliştirme yardımları,
- çevre korunması yardımı.

ii. AKÇT Ürünleri Dışındaki Çelik Ürünlerine Sağlanan Yardımlar

AKÇT kapsamı dışında kalan çelik ürünlerinin üretimine verilecek yardımların, AKÇT faaliyet alanını da etkileyecek olması sebebiyle, 88/320 sayılı “AKÇT Anlaşması kapsamına girmeyen çelik ürünleri için çerçeve kararı” (Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi (ATRG) no. C 320, 13.12.1988) benimsenmiş olup, AKÇT Anlaşması’nın kapsamadığı sektörler ve AKÇT çelik ürünlerinin nihai ürün haline gelmeden önce önemli ölçüde işlem gördüğü sektörler açısından uygulanmaktadır.

iii. Tekstil Sanayindeki Yardımlara İlişkin Topluluk Düzenlemesi

Tekstil sektörüne Topluluk içinde de özel önem veriliyor olması ve üye ülkeler tarafından bu sektöre verilen yardımların artan bir eğilim içine girmesi ve nihayetinde verilen yardımların etkinliğini kaybetmesi ve ticaret şartlarını ve rekabeti ortak çıkarlara zarar verecek bir şekilde etkilemesi üzerine, Komisyon tekstil sektörüne verilecek yardımın şartlarının belirlenmesi gereğini gözönüne alarak Temmuz 1971 tarihinde üye ülkelere bir duyuruda bulunmuştur.

Bu şartların amacını; üye ülkelere getirilecek önlemler açısından bir yol göstermek ve Komisyonu verilen benzer yardımlar konusunda bilgili kılmak, olarak özetlemek mümkündür.

Rekabetin çok şiddetli olduğu bu sektörde ticareti zarara uğratacağı gerekçesiyle, verilecek yardımların öncelikle; kapasite artışına yol açmaması ve sadece ulusal sanayinin değil Topluluktaki durumun da gözönüne alınması gibi kriterlere bağlı olması halinde uygun görülmesi mümkündür. Özellikle modernizasyon ve etkinliği arttırmak amacıyla verilen yardımlar kabul edilebilir yardım niteliğini taşımaktadır.

Topluluk, tekstil sektörüne bağımlı bölgelerinde, sanayinin diğer branşlarının da geliştirilmesi ve tekstil ve konfeksiyon sektörüne olan bağımlılıklarını azaltmak amacıyla 1992 yılında “Tekstile Dayalı Alanların Güçlendirilmesine Yönelik Program (RETEX)”ını başlatmıştır.

iv. Sentetik Elyaf Sanayi

Sentetik elyaf sanayinde ise, sektörün içinde bulunduğu üretim fazlası ve hassaslığı dikkate alınarak ilk defa Temmuz 1977 yılında bu sektöre verilecek yardımlar sınırlandırılmış daha sonra bu belirli periodlarla 31 Mart 1996 tarihine kadar uzatılmıştır. Buna göre sentetik elyaf sektörüne sektörel bölgesel veya genel nitelikli bir yardım verilmesi mümkün değildir.

Bazı ciddi sosyal ve bölgesel sorunların çözümü amacıyla, bu sektördeki faaliyetin başka bir alana aktarılmasını sağlayan yardımlar veya kapasite indirimini sağlayan yardımlara uygun görüş verilmeye devam edilecektir. Ayrıca, üye ülkeler bu alanda verecekleri yardımlarda öncelikle Komisyonun onayını almaya özen göstereceklerdir.

Sentetik elyaf sanayine yönelik devlet yardımlarına ilişkin 30.3.1996 tarihli yeni Kod, 1 Nisan 1996 yılından itibaren üç yıllık bir süre için yürürlüğe girmiştir.

Yeni Kod'a göre, çevre yardımı, AR-GE yardımı ve mesleki eğitim amacı dışında kalan tüm yardımlar için, hertürlü şartta Komisyon'a bildirimde bulunulacaktır. Önceki Kod'da, yapılacak yardımın pazarda arz sıkıntısına yol açıyor olsa bile önemli ölçüde kapasite indirimi sağlaması halinde uygun görülebileceği belirtilmekte iken, yeni Kod, Komisyon onayının sağlanmasında ilk değerlendirilecek hususu pazar durumu olarak öngörmektedir.

Yeni Kod ile, eğer yardım ilgili kapasitede belirgin bir indirim sağlayacaksa veya pazarda yapısal bir arz darlığı varsa ve yardım ilgili kapasitede belirgin bir indirim sağlamayacaksa, yardım miktarı KOBİ tanımı dışındaki firmalar için, uygulanabilir en yüksek yardım miktarının %50 'sini aşamayacaktır, şartı getirilmiştir.

KOBİ'ler için bu oran %75, Eğer ilgili ürün yenilik getiriyorsa %100 olarak öngörülmüştür.

Uygun bulunmuş yardımlarla desteklenen yatırımlardan, toplam miktarı 50 milyon ECU'ye eşit veya fazla olanlar, gerekli görülen koşullara uyulup uyulmadığının takibi amacıyla yardım sonrası izlemeye tabii tutulacaklardır.

v. Otomotiv Sektörüne Sağlanan Devlet Yardımları

Otomotiv sektörü, gerek istihdam gerek ekonominin rekabet gücü açısından Topluluk için büyük önem taşımaktadır. Bu sektörde rekabete karşı artan hassasiyeti gözönüne alan Komisyon, Roma Antlaşması'nın 93(1) nci Maddesi uyarınca sağlanacak devlet yardımları için Topluluk Çerçeve Kararını 18.5.1989 tarihli ve C 123 sayılı ATRG'de yayımlamıştır. 1 Ocak 1989 tarihinden itibaren geçerli olan sözkonusu çerçeve, bütün yardım uygulamaları için ön bildirim yapılmasını ve yıllık raporlar hazırlanmasını öngörmektedir.

Onaylanan bir yardım programı çerçevesinde devlet kuruluşlarınca otomotiv sektöründe faaliyet gösteren işletmelere verilecek yardım, yardım sağlanacak projenin maliyetinin 12 milyon ECU'yü aşması halinde, Roma Antlaşması'nın 93 (3). Maddesi gereğince Komisyon'a daha önceden bildirilmelidir. Yardım programı çerçevesi dışında sağlanacak her türlü yardımın miktarı ve yoğunluğu ne olursa olsun, bildirim zorunluluğu bulunmaktadır.

Motorlu araçlara verilecek devlet yardımlarına ilişkin çerçeve kararı, kurtarma ve yeniden yapılandırma yardımlarına ancak istisnai hallerde, belirli bir plana bağlı olarak ve kurtarılacak firmanın faaliyetini sürdürmesinin Topluluk yararına olacağı kesinlikle belirlendiği durumlarda izin vermektedir.

Az gelişmiş bölgelerde otomotiv sanayi tesislerinin kurulmasının bölgenin gelişmesine önemli ölçüde katkıda bulunacağı gerçeğinden hareketle, yeni fabrikaların, yedek parça üreten tesislerin ya da mevcut kapasiteyi genişletici yatırımların desteklenmesi amacıyla da bölgesel yardımlar sağlanmaktadır.

Motorlu araçlara verilecek devlet yardımlarına ilişkin 97/C279/01 sayılı yeni Topluluk Çerçeve Kararı uyarınca onaylanan bir bir yardım programı çerçevesinde devlet kuruluşlarınca otomotiv sektöründe faaliyet gösteren işletmelere verilen yardımların, yardım verilecek projenin maliyetinin 50 milyon ECU'yü aşması halinde veya projeye sağlanan toplam yardımın (devlet yardımı veya yapısal fonlardan sağlanan) 5 milyon ECU'yü aşması halinde Roma Antlaşması'nın 93 (3). Maddesi gereğince Komisyon'a daha önceden bildirilmesi gerekmektedir.

vi. Gemi İnşa sanayiine sağlanan devlet yardımları

Talep ve arz arasındaki dengesizlik, gemi sanayiinde dünyada yaşanmakta olan krizin derinleşerek artması, hem bu sektöre verilmekte olan yardımlara bir süre daha devam edilmesi gereğini ortaya çıkarmış ve hem de üye ülkelerce verilmekte olan yardımların belirli bir disiplin altına alınması sonucunu doğurmuştur.

26.1.1987 tarihli ve 87/167/EEC işaretli Konsey Direktifi ile bu sektörde faaliyet gösteren kuruluşlara verilecek her türlü yardımın bildirimine tabi olacağı hükme bağlanmaktadır. Ayrıca, spesifik olsun veya olmasın, yatırım yardımları yeni tesis kurulmasına veya ilave kapasite artışına yol açmayacaktır.

Avrupa Birliği'nde KOBİ'lerin Teşviki

Topluluğun Ortak Rekabet Politikası'nı oluştururken üzerinde önemle durduğu ve genel bir politika haline getirdiği bir husus, KOBİ'lerin teşvikidir.

Roma Antlaşması'nın 92. maddesine göre; devlet kaynakları vasıtasıyla belirli teşebbüslerin veya belirli malların üretimini kayırarak rekabeti bozan her türlü yardım yasaklanmakla birlikte, ekonomiye olan katkılarından ve üye ülkelerarası ticareti ve rekabeti bozmayacağı düşüncesinden hareketle KOBİ'lere yönelik devlet yardımlarına izin verilmektedir. Ancak bu yardımların, hiç rekabet gücü olmayan ve olmayacak işletmelerin yapay olarak yaşatılmasını sağlayacak biçimde olmamasına dikkat edilmektedir. Ayrıca, Toplulukta bu tür yardımlar sürekli değil, KOBİ'lerin kredi açmazlarından kurtulabilmesi ve kamu desteği olmaksızın kolayca rekabet edebilecekleri bir düzeye gelebilmesi için kullanılan geçici önlemler olarak görülmektedir.

Bu çerçevede Avrupa Komisyonu tarafından olaylanan yardımları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Küçük işletmelerin kurulması için hibe, düşük faizli kredi ya da kredi garantisi,
- Sermaye piyasalarından kolayca kredi bulabilen büyük işletmelerle başa çıkabilmeleri için KOBİ'lerin yatırımlarına düşük faizli kredi veya kredi garantisi,
- AR-GE faaliyetlerinin teşviki (KOBİ'lere, büyük firmalara verilmesine izin verilen AR-GE yardımlarınının 10 puan fazlasının verilmesine izin verilmektedir),
- Enerji veya hammadde tasarrufu sağlayacak yatırım projelerine düşük faizli kredi ve yardımlar,
- Danışmanlık hizmetleri.

KOBİ'lere yapılan yardımlar, Roma ve AKÇT Antlaşmalarında özel hükümlerle belirlenen sektörler dışındaki tüm sektörlerde uygulanır. Özel hükümlerle belirlenen sektörlerde KOBİ'lere verilen yardımlar, sektörün kendi kuralları içerisinde değerlendirilir. Bu sektörler;

- kömür- çelik,
- gemi inşa,
- sentetik elyaf,
- motorlu araçlar sanayii endüstrisi,
- balıkçılık
- taşıma sektörleridir.

Belirli bir firma (firmalar), iş kolu (kolları), mallara verilen yardımlar, ticareti ve rekabeti bozacağından, Antlaşma'nın 92/1 Maddesinin özüne ters düşmektedir. Ancak belirli küçük meblağları, ticareti ve rekabeti etkileyecek ölçüde aşmayan yardımların Madde92/1'in dışında kalmaktadır."De Minimis" Kuralı.

Topluluk Devlet Yardımları alanındaki son gelişmelere göre, "De Minimis" kuralı, büyüklüğü ne olursa olsun her türlü işletmeye uygulanacak, yardım tavanı, harcama çeşidine bağlı olmaksızın 100.000 ECU olacaktır. Ayrıca, "De Minimis" kapsamı belirlenirken uygulanan kümülasyon uygulamasından vaz geçilmiştir yani artık onaylanmış ayrı bir yardım projesi 100.000 ECU'lük limit belirlenirken değerlendirmeye alınmayacaktır.